II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 7 maj 2004

om den stödordning som Spanien planerar bevilja olivproducenternas organisationer

(delgivet med nr K(2004) 1630)

(Endast den spanska texten är giltig)

(2004/834/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket i detta,

efter att i enlighet med nämnda artikel [1] ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig, och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

(1) Genom en skrivelse av den 5 juni 2001 anmälde de spanska myndigheterna till kommissionen, i enlighet med artikel 88.3 i fördraget, de stödåtgärder för olivoljeproducenternas organisationer som beskrivs i beslutet att inleda förfarandet.

(2) Genom faxmeddelanden av den 28 juni och den 12 september 2001 och den 29 januari och den 29 april 2002, bad kommissionen om kompletterande information som lämnades genom skrivelser av den 27 juli 2001 och den 17 januari, den 4 mars och den 12 juni 2002. I sin skrivelse av den 12 juni 2002 bekräftade de spanska myndigheterna att informationen som lämnats är fullständig och tillräcklig och krävde att kommissionen fattar beslut om dess förenlighet.

(3) Genom en skrivelse av den 17 juli 2002 underrättade kommissionen Spanien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i fördraget avseende detta stöd.

(4) Kommissionens beslut om att inleda förfarandet har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* [2]. Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med sina synpunkter om stödet i fråga.

(5) Genom en skrivelse av den 24 september 2002 skickade Spanien en rad synpunkter.

(6) Kommissionen har mottagit synpunkterna i frågan från berörda parter. Kommissionen vidarebefordrade synpunkterna till Spanien som gavs möjlighet att yttra sig.

II. DETALJERAD BESKRIVNING AV STÖDET

(7) Benämning, stödordning: stödordning till förmån för olivoljeproducenternas organisationer.

(8) Budget: för 2001, 20 miljoner spanska pesetas (120 200 euro).

(9) Varaktighet: ej fastställd.

(10) Stödmottagare: Fyra producentorganisationer för olivolja i regionen Extremadura.

(11) Stödets syfte: Uppmuntra dessa organisationer att administrera stöden till olivoljeproduktionen.

(12) Möjliga konsekvenser av stödet: snedvridning av konkurrensen, gynnande av viss olivoljeproduktion och överträdelse av bestämmelserna i den gemensamma organisationen av marknaden.

(13) Stödnivå, stödberättigande kostnader, kumulering: mellan 1 500 och 2 000 pesetas per behandlad ansökan.

[1] EGT C 222, 18.9.2002, s. 18.
[2] Se fotnot 1.

(14) Beskrivning av de skäl som ligger till grund för beslutet att inleda förfarandet:

(15) Enligt det anmälda förslaget till det regionala dekretet skall stöd beviljas olivoljeproducenter som förvaltar och kontrollerar stöden till produktion av olja och bordsoliver. Stödet beviljas i form av en subvention som beräknas på grundval av antalet stödansökningar som behandlas. Dessa organisationer har en administrativ verksamhet och saluför inte oljan.

(16) Stödmottagarna är, enligt de spanska myndigheterna, fyra organisationer som omfattar 11 500 producenter. Dessa organisationer är godkända enligt rådets förordning nr 136/66/EEG av den 22 september 1966 genom vilken den gemensamma organisationen av marknaden för oljor och fetter [1] upprättas.

(17) För de 1 200 ansökningarna som behandlas först är stödsumman 1 500 pesetas (9,02 euro) som kan höjas till mellan 1 600 (9,62 euro) och 2 000 pesetas (12,02 euro) om ansökningarna ökat i antal jämfört med föregående år. Om antalet ansökningar är fler än 1 200 är stödsumman 2 000 pesetas (12,02 euro) per ansökan.

(18) Finansieringen av dessa organisationer regleras genom förordning nr 136/66/EEG som enligt artikel 20d tillåter att 0,8 % av stödet till produktionen beviljas erkända producentgrupper och sammanslutningar, för att bidra till finansiering av de kostnader som uppkommer till följd av deras samlade verksamhet.

(19) Enligt de spanska myndigheterna återbetalas för närvarande inte dessa 0,8 % i sin helhet till regionen Extremadura utan endast ungefär 0,6 %. Detta av två anledningar:

— Den första är den stora skillnaden i utbetalningen av förskottet på dessa 0,8 % mellan producentorganisationerna och sammanslutningarna, särskilt enligt kommissionens förordning (EG) nr 647/2001 [2] i vilken beloppen för regleringsåret 2000/01 fastställs i artikel 21.1 a och 21.1 b i enlighet med kommissionens förordning (EG) nr 2366/98 [3] i vilken stödet för regleringsåren 1998/99 till och med 2000/01 fastställs. Denna skillnad utgörs av 2 euro per stödansökan till förmån för sammanslutningarna. Spanien är det enda landet i gemenskapen där sammanslutningarna har en sådan fördel.

— Den andra anledningen är den efterföljande fördelningen av återstoden av de 0,8 %, enligt en annan parameter, nämligen antalet stödansökningar som varje organisation behandlat, vilket skapar skillnader mellan regionerna.

(20) Enligt de spanska myndigheterna utgör organisationerna för olivoljeproducenter ett effektivt verktyg för kontroll och förvaltning av produktionsstödet, men i regionen Extremadura görs de flesta stödansökningar enskilt. De stöd som granskas visar att det vore möjligt med en ökning av antalet organisationer och antalet medlemmar i de nuvarande organisationerna.

(21) Stödets varaktighet är inte fastställd och budgeten för år 2001 är 20 miljoner pesetas (120 200 euro).

(22) Vid inledandet av förfarandet gjorde kommissionen följande bedömning.

(23) Enligt artikel 20d i förordning nr 136/66/EEG kan 0,8 % av stödbeloppet till produktion betalas ut till erkända producentorganisationer och sammanslagningar i syfte att bidra till finansiering av de kostnader som uppkommer till följd av utgifterna för deras samlade verksamhet. I artikel 11.2 i rådets förordning (EEG) nr 2261/84 av den 17 juli 1984 om allmänna bestämmelser om beviljande av stöd för framställning av olivolja och stöd till organisationer för producenter av olivolja [4], föreskrivs dessutom att de medlemsstater i vilka olivolja framställs skall garantera att de belopp som betalas ut till sammanslutningarna och producentorganisationerna endast används av dem för att finansiera den verksamhet som de är ansvariga för enligt gemenskapslagstiftningen, bland annat att ta emot medlemmarnas ansökningar om stöd. I artikel 11.3 fastställs att om beloppen inte används, helt eller delvis, såsom anges i punkt 2 skall de återbetalas till den behöriga medlemsstaten och avräknas från de utgifter som finansieras av Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket.

(24) Beviljandet av statligt stöd till förmån för producentorganisationerna, som kompletterar det planerade gemenskapsstödet, omfattas inte av gemenskapslagstiftningen och kan skapa snedvridning av den inre marknaden och eventuell diskriminering av producenter i andra medlemsstater. Dessa producentorganisationer som ägnar sig åt förvaltning av produktionsstödet kommer att erhålla två stöd: ett gemenskapsstöd och ett statligt stöd som läggs till det föregående. Förvaltningen av produktionsstödet kan utgöra en fördel för de producenter som tillhör organisationer som beviljas sådant stöd, till skillnad från producenter som inte tillhör någon organisation eller som tillhör en organisation som inte erhåller statligt stöd; i synnerhet då det totala stödbeloppet överstiger förvaltningsutgifterna och överskottet går till producenterna eller verksamhet som gynnar dessa. Dessutom kan producenter eller organisationer som inte erhåller stöd bli tvungna att bekosta delar av förvaltningskostnaderna för stödansökningarna, vilket inte är fallet för producenter som tillhör organisationer som erhåller stöd.

[1] EGT 172, 30.9.1966, s. 3025/66. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 865/2004 (EUT L 161, 30.4.2004, s. 97).
[2] EGT L 91, 31.3.2001, s. 44.
[3] EGT L 293 31.10.1998, s. 50. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1780/2003 (EUT L 260, 11.10.2003, s. 6).
[4] EGT L 208, 3.8.1984, s. 3. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1639/98 (EGT L 210, 28.7.1998, s. 38).

(25) Med beaktande av att de spanska myndigheternas i sin skrivelse av den 12 juni 2002 ansåg att informationen som lämnats är fullständig och tillräcklig och krävde att kommissionen så snart som möjligt fattar beslut om dess förenlighet, bör kommissionen fatta sitt beslut på grundval av de uppgifter som för närvarande finns tillgängliga.

(26) På grundval av de uppgifter som för närvarande finns tillgängliga, ansåg kommissionen att de planerade stöden anses utgöra statligt stöd som endast har till syfte att förbättra den finansiella situationen för olivoljeproducenternas organisationer, som inte på något sätt bidrar till sektorns utveckling (punkt 3.5 i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbrukssektorn [1]). I detta skede ansågs följaktligen detta stöd utgöra driftstöd som inte är förenligt med den gemensamma marknaden. Denna typ av stöd har ingen hållbar effekt på sektorns utveckling och dess omedelbara effekt går förlorad genom själva åtgärden (se förstainstansrättens dom av den 8 juni 1995 i målet T-459/93, Siemens SA mot kommissionen [2]). Sådana stöd leder direkt till att berörda parter får bättre produktions- och marknadsföringsmöjligheter i förhållande till dem som inte erhåller motsvarande stöd (på nationell nivå eller i andra medlemsstater).

(27) Man ansåg även att sådana stöd till olivoljeproducenter rör en produkt, olivoljan, som omfattas av en gemensam organisation av marknaden, som regleras genom förordning nr 136/66/EEG vilket faller inom gemenskapens exklusiva behörighet och under vilken medlemsstaternas möjligheter att ingripa är begränsade. Enligt Europeiska gemenskapernas domstols fasta rättspraxis (se bland annat dom av den 26 juni 1979 i målet 177/78 – Pigs and Bacon mot McCarren [3]) fastställs att den gemensamma organisationen av marknaderna borde betraktas som kompletta och uttömmande system som utesluter medlemsstaternas behörighet att genomföra åtgärder som skulle kunna innebära undantag eller medföra skada. Därför kan dessa stöd betraktas som en överträdelse av den gemensamma organisationen av marknaden och följaktligen därför också av gemenskapslagstiftningen.

(28) Kommissionen ansåg med hänsyn till detta i förfarandets inledningsskede att inget av de stöd som behandlats kunde hänföras till något av undantagen i artikel 87.3 i fördraget och beslutade därför att inleda förfarandet enligt artikel 88.2 i fördraget, och uppmanade Spanien att inkomma med sina synpunkter och all nödvändig information för att stödet skulle kunna behandlas.

III. SPANIENS SYNPUNKTER

(29) I en skrivelse av den 24 september 2002 anförde Spanien följande argument.

(30) Stöden i fråga grundar sig på förordningarna nr 136/66/EEG, (EG) nr 2366/98 och (EG) nr 674/2001, som ligger inom ramen för den gemensamma organisationen av marknaden och därmed är förenliga med artiklarna 87 och 88 i fördraget.

(31) Förslaget till dekret hade inte publicerats och därför inte antagits.

IV. SYNPUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

(32) Organisationen för olivoljeproducenter i regionen Extremadura (Opracolex) uttryckte synpunkter under förfarandet.

(33) Stödmottagarna är fyra organisationer som, enligt Opracolex, omfattar 11 500 producenter. Dessa organisationer har en administrativ verksamhet som innebär förvaltning och kontroll av stödet till produktion av olivolja och bordsoliver.

(34) Opracolex anser att dessa stöd inte faller inom ramen för artikel 87.1 i fördraget. Enligt den artikeln krävs att stödmottagaren är ett företag i den mening att det utövar ekonomisk verksamhet, vilket innebär att den inte får bedriva en verksamhet som påverkar en annan sorts stödmottagare. Verksamheten som Opracolex utövar, nämligen den nödvändiga kontroll som krävs för beviljandet av stöd i enlighet med gemenskapsreglerna, har inget inkomstbringande syfte och syftar inte till att uppnå ekonomisk vinning. Denna verksamhet kan inte anses vara affärsdrivande vilket innebär att den bör falla utanför ramen för artikel 87 i fördraget.

(35) Verksamheten som Opracolex bedriver snedvrider inte konkurrensen och påverkar inte handeln. Det rör sig om verksamhet utan återverkning på marknaden som därför inte bör ses som ett stöd som kan komma att ha inverkan på handeln mellan medlemsstater.

(36) Stödet är riktat helt och hållet till organisationens administrativa verksamhet och tillåter inte att något överskott används till produktion. Stödet är utformat för att kompensera de nackdelar som finns i regionen Extremadura, såsom den dåligt utbyggda infrastrukturen i området, arbetskraftens utbildningsnivå, etc. Det handlar om ett stöd i syfte att främja en särskilt missgynnad region.

[1] EGT C 28, 1.2.2000, s. 2.
[2] REG. 1995, s. II-1675.
[3] REG. 1979, s. 2161.

(37) Det är inte troligt att det totala stödbeloppet överstiger administrationskostnaderna. Opracolex har lämnat in kopia av den årliga översikten över balansräkningen för 1999, 2000 och 2001. Av dessa framgår att kostnaderna överstiger intäkterna och att organisationen är helt beroende av anslag och att stöden inte på något sätt kommer att ge ett överskott som delas upp mellan producenter som tillhör organisationen Opracolex. Skillnaden mellan intäkter och kostnader täcks av medlemmarna genom årliga bidrag vilket innebär minskade inkomster för dessa.

(i euro)

	Balansräkning 1999	Balansräkning 2000	Balansräkning 2001
Stöd genom innehållande av en del av produktionsstödet [1]	15 090,58	59 606,87	0
Organisationens kostnader för drift och förvaltning	136 819,32	193 868,87	172 423,29
Tillgängliga anslag	58 977,47	63 733,58	115 765,80

[1] I enlighet med artikel 20d i förordning nr 136/66/EEG.

(38) Dessa stöd kan enligt Opracolex, om de anses falla inom ramen för artikel 87.1 i fördraget, dessutom omfattas av undantaget enligt artikel 87.3 a som stöd riktat till ekonomisk utveckling i regioner som har en ovanligt låg levnadsstandard.

(39) I detta hänseende kan Extremadura räknas som en region som faller under undantaget i artikel 87.2 a i fördraget [1]. Detta stöd bidrar till utvecklingen i Extremadura på följande sätt:

— Det ger en bättre kontroll av de nödvändiga rutinerna vid beviljande av stöd, utan att det innebär ett stöd till produktionen, och bidrar till att förbättra olivoljeproducenternas situation i en region som är särskilt missgynnad. De kan få administrativ hjälp i fråga om stödet, vilket är en viktig del av deras verksamhet.

— Opracolex kommer att erhålla ekonomiskt stöd som tillåter den att bekosta åtminstone en del av sina driftskostnader. Utan stödet skulle organisationen inte överleva och medlemmarna skulle gå miste om den administrativa hjälp som de får för närvarande.

— När det gäller Opracolex, har detta stöd varaktig inverkan på medlemmarnas situation, eftersom Opracolex kan fortsatta och att olivoljeproducenterna få tillgång till denna organisation även i fortsättningen.

[1] Statlig regionalstödkarta för perioden 2000–2006 (statligt stöd N 773/99, SG 2000 D/103727.cor).

V. BEDÖMNING AV STÖDET

Artikel 87.1 i fördraget

(40) Enligt vad som föreskrivs i artikel 87.1 i fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

(41) Artiklarna 87 och 88 i fördraget är tillämpliga på alla jordbruksprodukter i bilaga I till fördraget som faller under en gemensam organisation av marknaden. Olivoljan är en produkt som är underkastad en gemensam organisation av marknaden. Artiklarna 87 och 88 i fördraget är därför tillämpliga på olivoljan.

(42) Stödmottagarna är erkända producentorganisationer enligt förordning nr 136/66/EEG. I enlighet med artikel 20c.1 skall dessa producentorganisationer:

”a) bestå av enskilda odlare eller organisationer som är verksamma inom produktion, beredning eller avsättning av oliver och olivolja, och som endast består av olivodlare,

b) vara i stånd att kontrollera medlemmarnas produktion av oliver och olivolja,

c) om de inte tillhör en erkänd sammanslutning

— vara bemyndigade att lämna in en enda ansökan om produktionsstöd för alla de producenter som är medlemmar,

— vara bemyndigade att ta emot stödet och fördela det mellan medlemmarna,

d) om de tillhör en sammanslutning, vara bemyndigade att till sammanslutningen lämna uppgift om varje olivodlande medlems produktion, avsedd för ansökan om stödet,

e) ha ett lägsta antal medlemmar eller representera en lägsta procentandel av olivodlarna eller oljeproduktionen i den region där de har upprättats,

f) i hela sin verksamhet utesluta all diskriminering av gemenskapens producenter eller grupper, särskilt på grund av deras nationalitet eller etableringsställe,

g) ha stadgar som innehåller bestämmelser för att säkra att de medlemmar i gruppen som vill säga upp sitt medlemskap endast får göra detta …”.

(43) De verksamheter som de stödmottagande organisationerna bedriver anges i artikel 20c i förordning nr 136/66/EEG. Verksamheten består av administrativ kontroll och förvaltning av gemenskapsstödet till olivoljeproduktionen. Denna verksamhet kan bara utövas av erkända producentorganisationer i varje medlemsstat i enlighet med förordning nr 136/66/EEG. Det är därför inte möjligt för ett annat organ eller en annan producentorganisation i andra medlemsstater att bedriva denna verksamhet som innebär kontroll av producenter.

(44) De stödmottagande organisationerna lämnar in en ansökan om produktionsstöd för odlarna och kontrollerar medlemmarnas oliv- och oljeproduktion. Dessa organisationer bedriver sin verksamhet till förmån för olivoljeproducenterna.

(45) Opracolex har i sina synpunkter lämnat in kopia av den årliga översikten över organisationens balansräkning för 1999, 2000 och 2001. Av dessa framgår att kostnaderna överstiger intäkterna och att organisationen är helt beroende av anslag och att stöden inte skapar ett överskott. Skillnaden mellan intäkter och kostnader täcks av medlemmarna genom årliga bidrag. Detta stöd tillåter därför en minskning eller kan helt och hållet eliminera medlemmarnas bidrag till den stödmottagande organisationen.

(46) Av dessa skäl är det producenterna som är de egentliga stödmottagarna, eftersom de gynnas av minskade årliga utgifter. Statens finansiering av tjänster som minskar jordbrukarnas normala driftskostnader utgör ett stöd till jordbrukarna (se domstolens dom av den 20 november 2003, i målet C-126/01, Ministère de l'Économie, des Finances et de l'Industrie mot GEMO SA [1]).

(47) De aktuella stöden ger mottagarna fördelen att det lättar på den börda som normalt sett belastar deras budget. De beviljas av staten eller via statliga medel. De är specifika eller selektiva i den mening att de gynnar utvalda företag eller producenter, dvs. i det här fallet olivoljeproducenterna.

(48) Mot bakgrund av erfarenheterna anser kommissionen att de små stödbeloppen som beviljas inom jordbrukssektorn inte uppfyller kriterierna i artikel 87.1 i EG-fördraget så länge vissa villkor uppfylls. Detta sker då stödbeloppet som beviljas enskilda producenter är litet och totalbeloppet för stödet som beviljas jordbrukssektorn inte överstiger en liten procentandel av produktionsvärdet.

(49) Jordbruksproduktionen inom gemenskapen kännetecknas normalt av det faktum att en vara produceras av ett stort antal mycket små producenter, som till stor del producerar utbytbara varor inom ramen för gemensamma organisationer av marknaden. Därför bör inverkan av små stödbelopp som beviljas enskilda producenter under en viss period sättas i relation till värdet av jordbruksproduktionen på sektornivå under samma period.

(50) Stöd som inte överskrider ett tak på 3 000 euro per stödmottagare under en period på tre år påverkar inte handeln mellan medlemsstaterna och snedvrider eller hotar inte att snedvrida konkurrensen, och omfattas därför inte av artikel 87.1 i fördraget, förutsatt att det samlade beloppet av ett sådant stöd som beviljas alla företag under tre år inte överskrider 0,3 % av jordbruksproduktionen 2001 (för Spanien 106 755 000 euro).

(51) Vad som sägs ovan skall inte tillämpas i följande fall: stöd vars storlek fastställs på grundval av priset på eller mängden av produkter som släpps ut på marknaden; exportrelaterade stöd, dvs. stöd som är direkt knutna till exporterade volymer; stöd för upprättandet eller drift av ett distributionsnät; stöd för andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet eller stöd som innebär att inhemska produkter gynnas på bekostnad av importerade produkter.

(52) Den planerade budgeten för den aktuella stödordningen är på 120 000 euro per år. Då antalet producenter som gynnas av denna stödordning är 11 500 är stödet per stödmottagare 10,4 euro.

[1] Ännu ej offentliggjord i EUT.

Sammanfattning

(53) Med beaktande av det låga stödet per stödmottagare och metoderna för beviljande av stödet, anser kommissionen att stöden inte faller inom ramen för artikel 87.1 i fördraget.

VI. **SLUTSATSER**

(54) Dessa stöd utgör inte stöd enligt artikel 87.1 i fördraget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den statliga stödordning som Spanien planerar bevilja olivoljeproducenternas organisationer i det anmälda förslaget till dekret utgör inte stöd enligt artikel 87.1 i fördraget.

Följaktligen godkänns stödet.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Konungariket Spanien.

Utfärdat i Bryssel den 7 maj 2004.

På kommissionens vägnar
Franz FISCHLER
Ledamot av kommissionen